1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

V Republiki Sloveniji je izvršba enotno urejena v Zakonu o izvršbi in zavarovanju (ZIZ). Izvršba pomeni prisilno, sodno izvršitev izvršilnih naslovov, ki glasijo na izpolnitev terjatve (tj. dajatve, storitve, opustitve ali dopustitve). Izvršba za izterjavo denarne terjatve se dovoli tudi na podlagi verodostojne listine. Izjemoma, v družinskih zadevah, lahko izvršba obsega tudi izvršitev oblikovalnih zahtevkov.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Za dovolitev in opravo izvršbe so pristojna sodišča in sicer gre za okrajna sodišča.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

Sodišče dovoli izvršbo na podlagi izvršilnega naslova.

Izvršilni naslovi so:

izvršljiva sodna odločba (sodba ali arbitražna odločba, sklep ter plačilni oziroma drug nalog sodišča ali arbitraže) in sodna poravnava (sklenjena pred sodiščem),

izvršljiv notarski zapis

druga izvršljiva odločba ali listina, za katero zakon, ratificirana in objavljena mednarodna pogodba ali pravni akt Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji neposredno uporablja, določa, da je izvršilni naslov.

Izvršilni naslov je primeren za izvršbo, če so v njem navedeni upnik in dolžnik ter predmet, vrsta, obseg in čas izpolnitve obveznosti (prvi odstavek 21. člena ZIZ). Če je izvršilni naslov odločba, v kateri ni določen rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti, ga določi sodišče v sklepu o izvršbi.

3.1 Postopek

Postopek izvršbe in postopek zavarovanja se uvede na predlog upnika. Predlog lahko vloži upnik neposredno, saj zastopanje po odvetniku ni obvezno. Ponavadi se vlagajo predlogi za izvršbo preko odvetnika, ki ima potrebno pravno znanje. Za izvršbo je pristojno okrajno sodišče. Ne glede na določbe o krajevni pristojnosti, se pri izvršbi na podlagi verodostojne listine predlogi za izvršbo vložijo pri Okrajnemu sodišču v Ljubljani. O predlogih odloči to sodišče. Kar zadeva možnost oziroma obveznost vložitve vlog v izvršilnem postopku po elektronski poti, prosimo poglejte temo "Avtomatizirana obdelava".

Ob vložitvi predloga za izvršbo, ugovora in pritožbe mora biti plačana sodna taksa. Sodna taksa mora biti plačana najkasneje v osmih dneh od vročitve naloga za plačilo sodne takse.

Če v tem roku sodna taksa ni plačana in niso podani pogoji za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, se šteje, da je vloga umaknjena.

Ko prejme sodišče predlog za izvršbo, preveri, ali vsebuje vse potrebne sestavine, in izda sklep o izvršbi, s katerim dovoli izvršbo, ali pa predlog za izvršbo zavrne (kot neutemeljen iz vsebinskih razlogov) ali pa ga zavrže (iz procesnih razlogov). Sklep o izvršbi, s katerim dovoli izvršbo, vroči sodišče upniku in dolžniku, sklep o izvršbi, s katerim zavrne predlog za izvršbo, pa samo upniku. Sklep o izvršbi, s katerim je določen izvršitelj, oziroma sklep o določitvi izvršitelja vroči sodišče izvršitelju, skupaj s priloženim prepisom vseh listin, ki so potrebne za opravo izvršbe.

Sodišče dovoli izvršbo za poplačilo denarne terjatve s tistim sredstvom in na tistih predmetih, ki so navedeni v predlogu za izvršbo. Sodišče lahko do konca izvršilnega postopka na predlog upnika dovoli poleg že dovoljenih sredstev oziroma predmetov, izvršbo še z drugimi sredstvi in na drugih predmetih oziroma namesto že dovoljenih sredstev in predmetov z drugimi sredstvi oziroma drugimi predmeti.

Sodišče lahko določi na predlog dolžnika za izvršbo drugo sredstvo namesto tistega, ki ga je predlagal upnik, če zadošča za poplačilo terjatve. Zoper sklep o zavrnitvi predloga ni pritožbe.

Izvršba se začne opravljati pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi, če zakon za posamezna izvršilna dejanja ne določa drugače. Upnik ne more biti poplačan pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi, razen v primeru izvršbe na podlagi izvršilnega naslova, in sicer ko se vodi izvršba na sredstva, ki jih ima dolžnik pri organizaciji za plačilni promet (izvršba na podlagi izvršilnega naslova), pod pogojem, da predlogu za izvršbo priloži izvršilni naslov.

V sklepu, s katerim dovoli izvršbo, pri kateri je potrebno opraviti neposredna dejanja izvršbe, sodišče določi tudi izvršitelja.

Izvršitelji

Izvršitelji so osebe, ki opravljajo neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja (izvršbo torej fizično opravljajo - opravljajo rubež, določajo varščino, itd.). Izvršitelje imenuje minister, pristojen za pravosodje. Število in sedeže izvršiteljev določi minister, pristojen za pravosodje, tako da pride vsaj en izvršitelj na območje okrožnega sodišča, preostalo število izvršiteljev na območju okrožnega sodišča pa določi glede na število izvršilnih zadev na okrajnih sodiščih na območju posameznega okrožnega sodišča. V posamezni izvršilni zadevi pa so izvršitelji postavljeni s sklepom sodišča, pri čemer si lahko upnik določenega izvršitelja tudi sam izbere. Izvršitelj sme v posamezni izvršilni zadevi opravljati dejanja na celotnem območju Republike Slovenije. Služba izvršitelja je javna služba, ki jo izvršitelji opravljajo kot samostojno dejavnost.

Izvršitelj odgovarja za škodo, ki nastane pri opravljanju dejanj izvršbe in zavarovanja zaradi njegovega ravnanja ali opustitve dolžnosti, ki jih ima po zakonu, podzakonskih aktih in odredbah sodišča.

V primeru hujših kršitev svojih dolžnosti pa je izvršitelj lahko s strani ministra, pristojnega za pravosodje tudi razrešen.

Izvršilni stroški

Izvršilne stroške plača najprej upnik. Upnik mora plačati predujem za stroške izvršilnih dejanj na način, v višini in v roku, ki ga določi sodišče. Če upnik v določenem roku ne plača predujma, sodišče ustavi izvršbo. Dolžnik mora upniku na njegovo zahtevo povrniti stroške, ki so bili potrebni za izvršbo, vključno s stroški poizvedb o dolžnikovem premoženju, oziroma povrniti stroške postopka po uradni dolžnosti. Sodišče mora o stroških odločiti v osmih dneh od prejema zahteve

Za zavarovanje plačila za delo in za povračilo stroškov lahko izvršitelj od upnika zahteva plačilo varščine v roku in v višini, določeni v tarifi Izvršitelj mora poziv na plačilo varščine upniku vročiti osebno in z opozorilom na posledice, če varščina ne bo pravočasno plačana, in če ne bo izvršitelju predloženo dokazilo o plačilu ter z obvestilom o pravici zahtevati, da o varščini odloči sodišče.

Če upnik ne soglaša z načinom plačila, rokom ali višino varščine, lahko v osmih dneh od prejema poziva izvršitelja vloži pri izvršitelju zahtevo, da o tem odloči sodišče. Izvršitelj zahtevo takoj posreduje sodišču, ki mora o njej odločiti v osmih dneh od prejema.

Če upnik ne plača varščine na način in v roku, ki ga določi izvršitelj oziroma sodišče ali ne predloži dokazila o plačilu, izvršitelj o tem obvesti sodišče, ki ustavi izvršbo.

3.2 Glavni pogoji

Prvi pogoj za dovolitev izvršbe **je obstoj podlage za izvršbo - to je lahko izvršljiv izvršilni naslov ali verodostojna listina** v skladu s predpisi.

Izvršljivost sodne odločbe:

Sodna odločba je izvršljiva, če je postala pravnomočna in če je pretekel rok za prostovoljno izpolnitev dolžnikove obveznosti. Rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti začne teči naslednji dan od dneva, ko je bila dolžniku odločba vročena. Na podlagi odločbe, ki je v nekem delu postala izvršljiva, je mogoče dovoliti izvršbo samo glede tega dela.

Izvršbo dovoli sodišče tudi na podlagi sodne odločbe, ki še ni postala pravnomočna, če zakon določa, da pritožba ne zadrži njene izvršitve.

Izvršljivost sodne poravnave:

Sodna poravnava je izvršljiva, če je terjatev iz poravnave zapadla. Zapadlost terjatve se dokazuje z zapisnikom o poravnavi, javno listino ali po zakonu overjeno listino. Če zapadlosti na tak način, ni mogoče dokazati, se dokazuje s pravnomočno odločbo, izdano v pravdnem postopku, s katero se ugotavlja, da je terjatev zapadla.

Izvršljivost notarskega zapisa:

Notarski zapis je izvršljiv, če je dolžnik v njem soglašal z njegovo neposredno izvršljivostjo in če je terjatev, ki izhaja iz notarskega zapisa, zapadla. Zapadlost terjatve se dokazuje z notarskim zapisom, javno listino ali po zakonu overjeno listino. Če zapadlost terjatve ni odvisna od poteka roka, temveč od drugega dejstva, ki je navedeno v notarskem zapisu, notar stranke opozori, da za dokaz zapadlosti terjatve zadostuje upnikova pisna izjava dolžniku, da je terjatev zapadla, z navedbo dneva zapadlosti in dokazilom o vročitvi pisne izjave o zapadlosti terjatve dolžniku. Notar stranke opozori, da lahko, namesto dokazila o vročitvi pisne izjave o zapadlosti terjatve dolžniku, upnik pooblasti notarja, da zapadlost sporoči dolžniku. Pisna izjava upnika oziroma sporočilo notarja se vroča priporočeno po pošti.

Drugi pogoj je vložitev predloga za izvršbo, v katerem morajo biti navedeni: upnik in dolžnik z identifikacijskimi podatki, izvršilni naslov ali verodostojna listina, dolžnikova obveznost, sredstvo in predmet izvršbe ter drugi podatki, ki so potrebni, da se izvršba lahko opravi (predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine mora vsebovati tudi zahtevo, naj sodišče naloži dolžniku, da v osmih dneh, v menični in čekovnih sporih pa v treh dneh po vročitvi sklepa, plača terjatev skupaj z odmerjenimi stroški). Izvršilni naslov, na podlagi katerega zahteva izvršbo, mora upnik v predlogu za izvršbo določno označiti in navesti, da je bilo izdano potrdilo o izvršljivosti.

Terjatev mora biti zapadla in poteči je moral že rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti (t.i. paricijski rok).

Dolžnik mora biti jasno naveden in mora izhajati že iz izvršilnega naslova oziroma verodostojne listine. Prav tako mora biti dolžnik poimensko in skupaj z naslovom (oz. sedežem) jasno naveden v predlogu za izvršbo. V predlogu za izvršbo morajo biti navedeni identifikacijski podatki dolžnika (pa tudi upnika), ki se razlikujejo glede na to, ali je dolžnik (oziroma upnik) fizična oseba, pravna oseba, ali pa podjetnik ali zasebnik.

Dolžnik mora biti obstoječ subjekt (ne sme biti umrl ali izbrisan iz sodnega registra). Če je predlog za izvršbo vložen zoper neobstoječ subjekt, ga je potrebno zavreči, če pa subjekt preneha obstajati med izvršilnim postopkom samim, je to razlog za prekinitev postopka po samem zakonu (in za to ni potrebno izdajati nobenega posebnega akta).

Prav tako tudi v izvršbi tako za dolžnika kot tudi za upnika **veljajo predpostavke** (pravna sposobnost, poslovna sposobnost), ki morajo biti izpolnjene tudi za pravdni postopek v skladu z določbami Zakona o pravdnem postopku v zvezi s 15. členom ZIZ.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

Cilj izvršilnih ukrepov je poplačilo upnikove terjatve.

Sredstva izvršbe za poplačilo denarne terjatve so: prodaja dolžnikovih premičnin, prodaja nepremičnin, prenos dolžnikove denarne terjatve, unovčenje drugih premoženjskih oziroma materialnih pravic in nematerializiranih vrednostnih papirjev dolžnika, prodaja deleža družbenika in prenos dobroimetja pri organizacijah, pooblaščenih za plačilni promet (tj. bankah).

Sredstva izvršbe za izpolnitev nedenarne terjatve so: izročitev in dobava premičnin, izpraznitev in izročitev nepremičnine, nadomestna storitev na dolžnikove stroške, prisiljevanje dolžnika z denarno kaznijo, vrnitev delavca na delo, razdelitev stvari, izjava volje in odvzem otroka.

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Z zgoraj navedenimi izvršilnimi sredstvi se lahko poseže na vse predmete izvršbe (na vsako dolžnikovo stvar ali premoženjsko oziroma materialno pravico), kolikor ni z zakonom izvzeta iz izvršbe oziroma če ni izvršba na njej z zakonom omejena - 32. člen ZIZ.

Predmet izvršbe ne morejo biti:

stvari, ki niso v pravnem prometu,

rudno bogastvo in druga naravna bogastva,

objekti, naprave in druga stvari, ki so državi ali samoupravni lokalni skupnosti nujno potrebne za opravljanje njenih nalog ter premične in nepremične stvari, namenjene za obrambo države,

objekti, naprave in druge stvari, ki so dolžniku nujno potrebni za opravljanje javne službe;

druge stvari in pravice, za katere tako določa zakon (npr. sredstva, namenjena preživljanju otrok, strogo osebne stvari, prejemki iz naslova socialne pomoči, starševskega dodatka, otroškega dodatka, nadomestilo za invalidnost, hrana, kurjava, delovna in plemenska živina, redi, medalje, pripomočki invalida, kmetijska zemljišča in gospodarska poslopja kmeta, kolikor jih potrebuje za lastno preživljanje, itd.)

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Glavni učinek in namen vseh izvršilnih ukrepov je poplačilo upnikove terjatve. Učinki so odvisni od vrste izvršilnega sredstva

IZVRŠBA ZA UVELJAVITEV DENARNE TERJATVE

izvršba na premičnine se opravi z rubežem in prodajo premičnin. Upnik pridobi zastavno pravico na zarubljenih stvareh;

Izvršba na denarno terjatev dolžnika se opravi z rubežem in prenosom denarne terjatve. S sklepom, s katerim dovoli rubež denarne terjatve (sklep o rubežu), prepove sodišče dolžnikovemu dolžniku poravnati terjatev dolžniku, dolžniku pa prepove terjatev izterjati, in sicer tudi iz zastave, ki je bila dana v njeno zavarovanje, ali kako drugače z njo razpolagati. Rubež je opravljen z dnem, ko je sklep o rubežu vročen dolžnikovemu dolžniku. Z rubežem dolžnikove terjatve, ki ga je sodišče opravilo na upnikov predlog, pridobi upnik na njej zastavno pravico;

Izvršba na dolžnikova denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet: S sklepom o izvršbi na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik pri organizaciji za plačilni promet, naloži sodišče organizaciji za plačilni promet naj blokira dolžnikova sredstva na vseh računih v višini obveznosti iz sklepa o izvršbi in po pravnomočnosti sklepa ta znesek izplača upniku. Sklep ima učinek rubeža in prenosa v izterjavo. Ko postane sklep o izvršbi pravnomočen, sodišče o tem obvesti organizacijo za plačilni promet. O opravljenem poplačilu upnika organizacija za plačilni promet takoj obvesti sodišče;

Izvršba na terjatev, da se izročijo ali dobavijo premičnine ali da se izroči nepremičnina se opravi z rubežem te terjatve, z njenim prenosom na upnika in s prodajo stvari..Prenos zarubljene dolžnikove terjatve ima učinek prenosa dolžnikove denarne terjatve v izterjavo;

Izvršba na druge premoženjske oziroma materialne pravice se opravi z rubežem te pravice in z unovčenjem premičnin. Rubež je opravljen z dnem, ko je sklep o izvršbi vročen dolžniku. S sklepom o izvršbi, s katerim dovoli rubež, sodišče prepove dolžniku razpolagati s to pravico. Z rubežem pravice pridobi upnik na njej zastavno pravico;
Izvršba na nematerializirane vrednostne papirje: Izvršba na nematerializirane vrednostne papirje, ki kotirajo na borzi, za izterjavo denarne terjatve se opravi z rubežem in prodajo nematerializiranih vrednostnih papirjev ter s poplačilom upnika iz zneska, dobljenega s prodajo. Rubež je opravljen z dnem, ko je sklep o izvršbi vpisan v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev.
Izvršba na delež družbenika se opravi z zaznambo sklepa o izvršbi, prodajo deleža in poplačilom upnika iz zneska, dobljenega s prodajo. S sklepom o izvršbi sodišče prepove družbeniku razpolagati z njegovim deležem. Sodišče vroči sklep o izvršbi družbi in ga zaznamuje v sodnem registru. S to zaznambo pridobi upnik zastavno pravico na deležu družbenika z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi ta delež;
Izvršba na nepremičnine se opravi z zaznambo sklepa o izvršbi v zemljiški knjigi, z ugotovitvijo vrednosti nepremičnine, s prodajo nepremičnine in s poplačilom upnikov iz zneska, dobljenega s prodajo. Sodišče zaznamuje sklep o izvršbi na nepremičnino v zemljiški knjigi. S to zaznambo pridobi upnik zastavno pravico na nepremičnini z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi lastninsko pravico na tej nepremičnini. Upnik, ki je predlagal izvršbo, pa ni že prej pridobil zastavne pravice oziroma zemljiškega dolga, pridobi z zaznambo sklepa o izvršbi pravico dobiti poplačilo iz nepremičnine pred nekom, ki pridobi pozneje na njej zastavno pravico oziroma zemljiški dolg.
IZVRŠBA ZA UVELJAVITEV NEDENARNE TERJATVE
Izročitev in dobava premičnin se opravi tako, da izvršitelj te stvari vzame dolžniku in jih proti potrdilu izroči upniku;
Izpraznitev in izročitev nepremičnin se opravi tako da izvršitelj izroči nepremičnino v posest upniku, potem ko iz nje odstrani osebe in stvari. Izpraznitev in izročitev nepremičnine je dopustna po preteku osmih dni od dneva, ko je bil dolžniku vročen sklep o izvršbi;
Obveznost kaj storiti, dopustiti ali opustiti se lahko opravi s sodelovanjem izvršitelja na način, ki ga določi sodišče. Na podlagi izvršilnega naslova, po katerem mora dolžnik storiti nekaj, kar lahko stori tudi nekdo drug, se izvršba opravi tako, da sodišče pooblasti upnika, da na dolžnikove stroške zaupa to nekomu drugemu, ali da to stori sam (**nadomestna storitev na dolžnikove stroške**) Če mora dolžnik po izvršilnem naslovu nekaj storiti, kar ne more namesto njega storiti nihče drug, mu določi sodišče s sklepom o izvršbi primeren rok za izpolnitev obveznosti. S sklepom o izvršbi izreče sodišče tudi denarno kazen za primer, če dolžnik v določenem roku ne bo izpolnil obveznosti (**prisiljevanje dolžnika z denarno kaznijo**);
Vrnitev delavca na delo, se opravi tako, da sodišče s sklepom o izvršbi primeren rok za izpolnitev obveznosti. S sklepom o izvršbi izreče sodišče tudi denarno kazen za primer, če dolžnik v določenem roku ne bo izpolnil obveznosti;
Razdelitev stvari se lahko opravi **s** fizično razdelitvijo, če je taka razdelitev določena v izvršilnem naslovu ali s prodajo stvari;
Izjava volje: Dolžnost podati zemljiškoknjižno ali kakšno drugo izjavo volje, navedeno v odločbi, ki je izvršilni naslov, velja za izpolnjeno s pravnomočnostjo te odločbe;
Izvršba v zadevah glede varstva in vzgoje otrok ter glede osebnih stikov z otroki se opravi tako, da sodišče v sklepu o izvršbi izreče, da je oseba, pri kateri je otrok, dolžna izročiti otroka. Sodišče ob tem določi rok, v katerem je otroka treba izročiti, ali pa, da je treba otroka izročiti takoj. S sklepom o izvršbi se obveznost izročitve otroka naloži osebi, na katero se nanaša izvršilni naslov, osebi, od katere volje je odvisna izročitev otroka, ter osebi, pri kateri je otrok v času izdaje tega sklepa. V sklepu o izvršbi sodišče izreče, da dolžnost izročitve otroka učinkuje tudi proti vsaki drugi osebi, pri kateri je otrok v času oprave izvršbe.
Izvršilno sodišče lahko zoper dolžnika, ki ravna v nasprotju z njegovimi odločitvami, tako da npr. skriva, poškoduje ali uničuje svoje premoženje, opravlja dejanja, ki lahko upniku povzročijo nenadomestljivo ali težko nadomestljivo škodo, ovira izvršitelja pri opravljanju posameznih dejanj izvršbe ali zavarovanja, ravna v nasprotju s sklepi o zavarovanju, če ovira izvedenca pri njegovem delu ali organizacijo za plačilni promet, delodajalca oziroma drugega izvrševalca sklepa o izvršbi pri opravi izvršbe, ali ki ovira oziroma ne dovoli ogleda in cenitve nepremičnine, izreče denarno kazen.
Če dolžnik v nasprotju z odločitvijo izvršilnega sodišča razpolaga s svojim premoženjem, bo to razpolaganje veljavno samo pod pogojem, da je bilo odplačno in je bila nasprotna stranka v trenutku prenosa oziroma obremenitve premoženja v dobri veri (ne ve in ne more vedeti, da dolžnik s premoženjem nima pravice razpolagati).
Dolžnik, ki z namenom, da bi preprečil plačilo upnika, med prisilno izvršbo uniči, poškoduje, odtuji ali skrije dele svojega premoženja in s tem upnika oškoduje, je tudi kazensko odgovoren in se mu za to lahko izreče denarna kazen ali zapor do enega leta.
Banka je na zahtevo sodišča dolžna posredovati vsa pojasnila in listine, iz katerih je razvidno, ali in kako je izvršila sklep sodišča o izvršbi in kako je upoštevala z zakonom določen vrstni red poplačila terjatev. Upnikom in sodišču je dolžna posredovati tudi podatke o bančnih računih dolžnika. Banka je na podlagi sklepa o izvršbi dolžna blokirati dolžnikova denarna sredstva pri njej v višini obveznosti iz sklepa o izvršbi, blokirani znesek pa izplačati upniku.
Sodišče lahko na predlog upnika banki, ki v nasprotju z njegovim sklepom ne opravi rubeža, prenosa ali izplačila zapadlih zneskov, odredi, da te zneske namesto dolžnika sama iz svojega premoženja izplača upniku. V tem primeru je banka upniku odgovorna tudi za škodo, ker ni ravnala po sklepu o izvršbi oziroma ker je kršila določbe zakona o dolžnosti posredovanja podatkov, vrstnem redu, obsegu in načinu poplačila obveznosti iz sklepa o izvršbi.
Delodajalec je dolžan na podlagi sklepa o izvršbi plačati oziroma plačevati upniku denarni znesek oziroma denarne zneske, ki bi sicer pripadali dolžniku iz naslova plače. Pri tem pa mora dolžniku ostati najmanj znesek v višini najmanj 76% minimalne plače za tekoči mesec. Sodišče lahko na predlog upnika delodajalcu, ki v nasprotju z njegovim sklepom ni odtegnil in izplačal zapadlih zneskov upniku, odredi, da te zneske namesto dolžnika sam poravna iz svojega premoženja. V tem primeru je delodajalec upniku odgovoren tudi za škodo, ker ni ravnal po sklepu o izvršbi.
Dolžnikov dolžnik se je dolžan izjaviti, ali pripoznava zarubljeno terjatev, in sicer kolikšen znesek, ter ali je njegova obveznost, da poravna terjatev, pogojena z izpolnitvijo kakšne druge obveznosti. Če se o tem ne izjavi ali se ne izjavi po resnici, odgovarja upniku za škodo.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Časovna veljavnost posameznega ukrepa izvršilnega sodišča je odvisna od vrste ukrepa. Izvršilni postopek (in s tem učinki sklepa o dovolitvi izvršbe) se praviloma konča z izpolnitvijo upnikove terjatve. Če pa je izvršba zaradi pravnih in dejanskih zadržkov neizvedljiva, jo je potrebno končati z ustavitvijo izvršbe, ki ima za posledico razveljavitev vseh izvršilnih dejanj, razen če bi se s tem poseglo v pridobljene pravice tretjih oseb (npr. kupcev zarubljenih premičnin). Upnik lahko predlaga, da se postopek izvršbe odloži za največ eno leto ter na ta način ohrani v veljavnosti sklep o dovolitvi izvršbe tudi v primerih, ko dolžnik v času izdaje tega sklepa nima nobenega premoženja (in so torej podane dejanske ovire, ki preprečujejo izpolnitev upnikove terjatve).
V primeru, ko pri izvršbi na dolžnikove terjatve do banke na dolžnikovih računih ni sredstev ali dolžnik z njimi zaradi vezave ne more razpolagati, je dolžna banka sklep o izvršbi še eno leto hraniti v evidenci in opraviti poplačilo upnika, ko prispejo sredstva na dolžnikov račun oziroma ko dobi dolžnik pravico z njimi razpolagati. Vse do takrat se izvršba ne sme ustaviti.
V primeru, ko izvršitelj pri rubežu premičnin ne najde stvari, ki so lahko predmet izvršbe, oziroma zarubljene stvari ne zadoščajo za poplačilo upnikove terjatve, ali če izvršitelj rubeža ne more opraviti, ker dolžnik ni navzoč, ali prostora noče odpreti, lahko v roku treh mesecev od dneva rubeža upnik neomejeno krat predlaga izvršitelju, da opravi ponoven rubež. Do takrat se izvršba ne sme ustaviti.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Pravico vlagati redna pravna sredstva zoper odločitve izvršilnega sodišča imajo dolžnik, upnik, tretja oseba, ki ima na predmetu izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo in kupec v postopku prodaje stvari.
Redno pravno sredstvo zoper sklep, izdan na prvi stopnji, je pritožba. Izjema je sklep o dovolitvi izvršbe, zoper katerega lahko dolžnik in tretja oseba, ki ima na predmetu izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo, vložita ugovor. Ugovor mora biti obrazložen. V ugovoru mora dolžnik navesti dejstva, s katerim ga utemeljuje in predložiti dokaze, sicer se ugovor šteje kot neutemeljen (ugovor dolžnika). Upnik ima pravico do odgovora na ugovor v roku 8 dni. Zoper sklep, izdan o ugovoru, je dovoljena pritožba.
Kdor verjetno izkaže, da ima na predmetu izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo, lahko vloži ugovor zoper sklep o izvršbi in v njem zahteva, naj sodišče izvršbo na ta predmet izreče za nedopustno (ugovor tretjega). Ugovor se lahko vloži do konca izvršilnega postopka. Če upnik v roku ne odgovori na ugovor, ali če izjavi, da ugovoru ne nasprotuje, sodišče v celoti ali delno ustavi izvršbo. Če upnik v danem roku izjavi, da ugovoru nasprotuje, sodišče ugovor zavrne. Vložnik ugovora lahko v 30 dneh od pravnomočnosti sklepa o zavrnitvi ugovora, ki ga sodišče izda zaradi nasprotovanja upnika, ali zaradi neobrazloženosti ugovora, začne pravdo za ugotovitev, da izvršba na ta predmet ni dopustna.
Pritožba in ugovor se vložita pri sodišču, ki je izdalo sklep, zoper katerega je vloženo pravno sredstvo. O ugovoru praviloma odloča isto sodišče, kot je izdalo sklep o izvršbi, o pritožbi pa odloča sodišče druge stopnje. Odločba o pritožbi je pravnomočna.
Ugovor in pritožba se lahko vložita v roku osmih dni od vročitve sklepa sodišča prve stopnje. Izjemoma je mogoče vložiti ugovor tudi po izteku tega roka, vse do konca izvršilnega postopka, če temelji na dejstvu, ki se nanaša na samo terjatev in je nastopilo po izvršljivosti odločbe ter ga ni bilo mogoče uveljavljati v roku.
Pritožba in ugovor ne zadržita opravljanja izvršilnih dejanj v postopku izvršbe, razen poplačilne faze. Upnik se praviloma pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi ne sme poplačati. Upnik se lahko poplača pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi edino pri izvršbi na podlagi izvršilnega naslova na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik pri organizacijah za plačilni promet, pod pogojem, da predlogu za izvršbo priloži izvršilni naslov, razen v gospodarskih zadevah, kjer izvršilnega naslova ni treba prilagati.
V postopku izvršbe so izredna pravna sredstva omejena. Zoper sklep, izdan na drugi stopnji, s katerim je pravnomočno odločeno, da se predlog za izvršbo zavrže ali zavrne, je dovoljena revizija pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja pravdni postopek. Obnova postopka ni dovoljena, razen če zakon določa drugače.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Izvršba za uveljavitev denarnih terjatev in zavarovanje teh terjatev ni dovoljena na stvareh in pravicah, ki so nujne za zadovoljitev osnovnih življenjskih potreb dolžnika in oseb, ki jih je ta po zakonu dolžan preživljati, ali so dolžniku nujne za opravljanje njegove poklicne dejavnosti, na nekaterih stvareh in pravicah pa je možna izvršba samo v omejenem obsegu.

Sorodne povezave

http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov
http://www.mp.gov.si/si/obrazci_evidence_mnenja_storitve/uporabni_seznami_imeniki_in_evidence/
http://www.sodisce.si/
https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs
http://pisrs.si/

Spletna stran je del portala Tvoja Evropa.
Veseli smo vaših povratnih informacij o uporabnosti informacij.

This webpage is part of an EU quality network

Zadnja posodobitev: 11/12/2020
Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.